

energiavirasto

Hakeutuminen arviointilaitokseksi

Tekninen asiantuntija Katriina Ojanen

Todentajainfo 9.9.2021

Reilua energiaa

Alkuperätakuujärjestelmä laajenee

- Valtioneuvosto lähetti 12.5.2021 eduskunnan käsittelyyn lakiesityksen energian alkuperätakuista (HE 87/2021).
- Lailla pannaan täytäntöön RED II direktiivin alkuperätakuista koskeva sääntely sekä sähkömarkkinadirektiivin säännökset sähkön alkuperän ilmoittamisesta.
- Uudella lailla alkuperätakuusääntely laajennetaan uusiutuvalla energialla tuotetun sähkön lisäksi kaasuun ja vetyyn sekä lämmitykseen ja jäähdytykseen.
- Myös ydinvoimalla tuotettu sähkö sekä hukkalämpö ja -kylmä tulevat alkuperätakuusääntelyn piiriin.
- Lain myötä arviointilaitoksille tulee uusia asiakkaita, esimerkiksi ydinvoimalaitoksia ja kaasulaitoksia.
- Muiden todentamisjärjestelmien mukainen todentaminen voidaan esityksen mukaan rinnastaa alkuperätakuujärjestelmän todentamiseen
 - Esim. sähkön tuotantotuen tai päästöoikeuksien ilmaisjaon puitteissa tehtävä todennus

Sähkön alkuperätakuut

- Uuden lain myötä alkuperätakuuta tullaan myöntämään uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön lisäksi ydinvoimalla tuotetulle sähkölle.
- Ydinvoimalaitokset tulee todentaa ennen kuin ne voidaan liittää alkuperätakuujärjestelmään.
- Sähkön alkuperätakuiden rekisterinpitäjäksi kantaverkonhaltija Fingrid Oyj.
- Sähkön tuotantotuen hyväksymispäätöstä voidaan hyödyntää todentamisena sähköä tuottavan laitoksen osalta.

Kaasun ja vedyn alkuperätakuut

- Uuden lain myötä alkuperätakuuta tullaan myöntämään biokaasulle, uusiutuvilla energialähteillä tuotetulle kaasulle sekä uusiutuvilla energialähteillä tuotetulle vedylle.
- Kaasun ja vedyn tuotantolaitokset tulee todentaa ennen kuin ne voidaan liittää alkuperätakuujärjestelmään.
- Kaasun ja vedyn alkuperätakuiden rekisterinpitäjäksi kaasun siirtoverkonhaltija Gasgrid Finland Oy.

Lämmityksen ja jäähdytyksen alkuperätakuut

- Uuden lain myötä alkuperätakuuta myönnetään myös lämmitykselle ja jäähdytykselle sekä hukkalämmölle ja –kylmälle.
- Lämpöä ja jäähdytystä tuottavat laitokset tulee todentaa ennen kuin ne voidaan liittää alkuperätakuujärjestelmään.
- Lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuiden rekisterinpitäjäksi Energiavirasto.
- Päästöoikeuksien ilmaisjakoa koskevaa todentamista voidaan hyödyntää lämpöä tuottavan laitoksen todennuksena.

Lainsäädännön tilanne

- Alkuperätakuulain eduskuntakäsittely jatkuu syksyllä.
- Ehdotettu laki voisi tulla voimaan arviolta aikaisintaan lokakuussa.
- Valtioneuvoston asetus energian alkuperätakuista on ollut lausuntokierroksella elokuun aikana.
- Asetus on tulossa voimaan lain yhteydessä.
- Uusi laki tulee kumoamaan vanhan lain sähkön alkuperän varmentamisesta ja ilmoittamisesta.
- Uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön alkuperätakuista myönnetään voimassa olevan lain mukaisesti uuden alkuperätakuulain voimaan tuloon saakka.
- Vanhat arviointilaitospäätökset ovat voimassa vanhan lain kumoamiseen asti.

Arviointilaitokseksi hakeutuminen

- Uuden lain takia todentajapäätökset täytyy uusida, sillä ne on annettu vanhan lain nojalla.
- Uuden lain mukaiseksi arviointilaitokseksi voi hakeutua täyttämällä hyväksymishakemuksen Energiaviraston nettisivuilla lain voimaantulon jälkeen.
- Arviointilaitokseksi hakeutuminen ei edellytä FINASin akkreditointia vaan Energiavirasto arvioi.
- Päätös arviointilaitokseksi hyväksymisestä on maksullinen.
- Arviointilaitos voi antaa todentamistodistuksia vasta hyväksymisen jälkeen.

Vaatimukset arviointilaitokselle

- Arviointilaitoksen tulee täyttää seuraavat vaatimukset:
- 1) laitos on tässä laissa tarkoitetuissa arviointilaitoksen tehtävissä toiminnallisesti ja taloudellisesti riippumaton;
- 2) laitoksen henkilökunnalla on hyvä tekninen ja ammatillinen koulutus sekä riittävän laaja-alainen kokemus tässä laissa tarkoitettuja arviointilaitoksen tehtäviä varten; sekä
- 3) laitoksella on käytössä luotettava menetelmä, jonka avulla energian alkuperän vaatimustenmukaisuus varmistetaan, sekä asianmukaiset ohjeet toimintaa ja sen seuranta varten.
- Vaatimustenmukaisuuden osoittamisessa voidaan hyödyntää
 - Olemassa olevia akkreditointeja
 - Muita Energiaviraston hyväksymispäätöksiä todentajaksi
 - Suunniteltuja koulutuksia tai sisäisiä menettelyitä teknisen pätevyyden täydentämiseksi

Tekniset pätevyysalueet

- Arviointilaitoksen hyväksymishakemus on päivitetty vastaamaan uutta lakia.
- Hakemuksessa toiminta-alueet on jaettu rekistereiden mukaan.
- Mikäli energiantuotantolaitos useammassa rekisterissä, kaikkien niiden rekisterien pätevyudet tarvitaan.

2 Toiminta-alue

Pätevyysalueet, joihin hakijan todentamistoiminta kohdistuu:

- ☐ Sähkön rekisteriin hakeutuvat energiantuotantolaitokset, ei polttoaineita
- ☐ Sähkön rekisteriin hakeutuvat energiantuotantolaitokset, polttoaineita käyttävät
- ☐ Kaasun rekisteriin hakeutuvat energiantuotantolaitokset
- ☐ Vedyn rekisteriin hakeutuvat energiantuotantolaitokset
- ☐ Lämmön rekisteriin hakeutuvat energiantuotantolaitokset, uusiutuvilla energialähteillä tuotettu lämpö ja jäähdytys
- ☐ Lämmön rekisteriin hakeutuvat energiantuotantolaitokset, hukkalämpö ja -kylmä

Aikataulu

- Laki energian alkuperätakuista voimaan aikaisintaan lokakuussa.
- Kun uusi laki on tullut voimaan, täytetyn arviointilaitoksen hyväksymishakemuksen voi lähettää osoitteeseen kirjaamo@energiavirasto.fi.
- Hakemuslomake löytyy Energiaviraston nettisivuilta.
- Energiavirasto pyrkii tekemään hyväksymispäätökset mahdollisimman nopeasti.
- Todentajaohjetta päivitetään ja se tullaan toimittamaan arviointilaitoksille myöhemmin.

Kiitos!

go@energiavirasto.fi

energiavirasto